

REPLACE – Preporuke za toplinsku tranziciju u Hrvatskoj (Primorsko-goranska županija)

Od studenoga 2019. do travnja 2023., EU projekt [REPLACE](#) je pružao potporu kućanstvima da svoje stare, neučinkovite uređaje za grijanje zamijene modernim, čistim i klimatski prihvatljivijim sustavima grijanja. U kontekstu energetske i klimatske krize, omogućavanje energetskih sustava koji se temelje na obnovljivim izvorima energije instaliranim u regiji - umjesto fosilnih goriva uvezenih iz nedemokratskih država - vrlo je važno za slobodna društva.

Ovaj dokument sadrži preporuke za djelovanje na političkoj razini, koje Energetski institut Hrvoje Požar na temelju rezultata projekta smatra korisnim za toplinsku tranziciju u Hrvatskoj.

Kontakt: Dražen Balić, dbalic@eihp.hr

Izazovi i rješenja za Hrvatsku

- Postoji potreba za **kvalificiranim osobljem** (instalateri, energetski za energetiku itd.), a neka od rješenja mogu biti:
 - Poticanje mlađih generacija **na odabiranje karijere** u područjima vezanima za održive energetske sustave
 - **Obuka novih** instalatera i drugih profesionalaca
 - **Prekvalifikacija** osoblja koje je radilo na plinskim i uljnim kotlovima
- **Razmjena iskustava i primjera najbolje prakse** među stručnjacima i potrošačima
- **Geotermalni sustavi grijanja** održiva su i klimatski prihvatljiva opcija, no suočavaju se s određenim izazovima:
 - Postoji **nedostatak opreme za bušenje**
 - Potrebna je **politička intervencija** kako bi se **ubrzao proces ishođenja dozvola** za istraživanje i eksploraciju
- Potrošače treba nastaviti educirati o **načinima učinkovite uštede energije**
 - Potrošači obično pokazuju veliko zanimanje za temu obnovljivih izvora energije, a informacije koje dobivaju bi trebale biti **lako razumljive i besplatne**
- Bilo bi vrlo korisno **razviti alate koji olakšavaju online prijave za sustave čiste energije**
 - Na taj način bi se **prijavilo više potrošača, a obrada prijava bila bi značajno pojednostavljena**

- Cijene energije kontinuirano rastu, stoga još uvjek postoji potreba za:
 - **Ograničenjem** cijena energije za kućanstva
 - **Subvencijama** na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini
 - **Potporem** kućanstvima s nižim prihodima, ugroženim kupcima energije, umirovljenicima i sl.

Budućnost i potrebe istraživanja u Hrvatskoj

- Uspostava **jednakih uvjeta na tržištu toplinske energije** - potrebno je uzeti u obzir lokalne specifikacije
- Poticanje **uporabe otpadne toplinske energije**
- **Prestanak subvencioniranja** kotlova na fosilna goriva te **osigurati dostupnost obnovljivih sustava** za sve potrošače
- Opća inicijativa za poticanje krajnjih potrošača na **toplinsku izolaciju i ugradnju sustava obnovljivih izvora energije** u svoje domove

Projekt REPLACE je financiran iz Programa Europske unije za istraživanje i inovacije Obzor 2020 prema sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava br. 847087.

Odricanje od odgovornosti: Stavovi izraženi u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost autora i ne odražavaju nužno stajališta Europske komisije.

Niti Europska komisija niti bilo koja osoba koja djeluje u ime Komisije nisu odgovorne za upotrebu informacija navedenih u ovoj publikaciji.